

Кенгеш

Регионланы инвестиция къолайлыкъларын айнытыну юсюнден селешингенди

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Казбек Коков РФ-ни экономика айныту министры Максим Решетниковну эм «ВЭБ.РФ» айныту къырал корпорациясыны председатели Игорь Шуваловну таматалыкъларында регионланы инвестиция къолайлыкъларын айныту жаны бла кенгешге видеоконференция амал бла къошлугъан.

Проект финансированины фабрикасыны себеплиги бла инвестиция проектлени финансированиларыны жаңгы онларыны презентациясы да къуралгъанды.

Максим Решетников Фабрика инвесторлагъа 3 миллиард сомдан аслам тургъан проектлеге деп 20 жылгъа дери созулгъан узакъ болжаллы кредитлени келтирирге онг бергени белгилегенди.

Ахыргы тозетиулене кийргенден сора ВЭБ.РФ-гъа къошулурча программаны лимити кенгергенди. Энди аны къолайлыкъларында проектлени ырыскы бла 500 миллиард сомгъа дери жалчытырча онг барды.

Корпорация «Фабрикану» операторуна белгилениди, аны ишине къаргъан, 25 ыргъа кере инвестиция проектлени сайлагъан эм тинтген. Компаниялагъа «Фабрикану» чеклеринде кредитлени эм зайиланы беруге ырыскы ВЭБ.РФ-гъа федерал бюджетден жалчытылынады. Андан сора да, «Шахар экономика» ызы чеклеринде бир инвесторну талай проект бирча белгилерге онг чыккъанды, инвесторну энчи ырыскысыны юлюшоне да изилле жегиллендирилгенди.

Дагъыда инвестицияны импортха билеклик этерча инвестиция тариф льготаны амаллары ишледиле, аны хайырдан экономиканы магъаналы беломлеринде энчи проектлеге деп тошлунасыз оборудованины келтирирге онг чыгъады.

«Жыйлыууда кертюзюлген инвестиция амаллары жаңгы жыйымдыгъы шендоглоу экономика болумлагъа келишдирилди, санкцияланы эселерин эсе алды эм инвестиция тирликке да сейирни къозгъайды, бек биринчиден, – регионлагъа. Келик жылда инвестицияла жаны бла ишбиде «Проект финансированины фабрикасыны» жаңгы онларына эс беллюкюз», – деп белгилегенди Казбек Коков.

КЪМР-ни Башчысыны бла Правительствоусуну пресс-службасы.

Жазылыу-2023

Жарыкълык, къууанч саугалайды

Миллет газетибиз «Заманну» патриот сезимлерини ючюн алмай къыймаучума. Ол бизни малкъар тилде чыккъан жаңгы газетибизди. Аны арбазыбызгъа, юйюбюзге келгени энчи жарыкълык, къууанч саугалайды.

Адамларыбыз газетибизни, журналларыбызны жаздырырча борчлунула, олу бизни миллетлигибизни кертюзюлген шартладан бири. Халкъынгъа, миллетинге керти бола эсенг, тилинге, тарыхынгъа, маданиятынгъа да керти болургъа тийишли туюлмосе да?! Аны себепли къыйматларыбызгъа сакъ болургъа кюршейик, аланы келлик тейюлеге да сакъларча.

Мен да окуйма «Заманну», алай Огъары Малкъарда тамата эгечим Аминат а андагъы хар материалны тынглы тинтип окуяна чыгъады. Хар жазылгъан затны осонден осомун шарт бизге да айтханлай турады. Жаңгы жылны алдында уа газетни окуучулары бютюн кеп болсунла, адамларыбыз да жазылу ишге улуу кеплюлок этмесинле деп тилерик эдим.

МАМАИЯЛИ Солтан,
предприниматель.

Заман аз къалгъанды

«Заман» – миллетибизни жаңгы газетиди. Аны бетлеринде малкъар халкыны маданиятын, тарихини, бюгюнго жашаууну, айтхалыкъларыны, жетишилмерини эмда жарсыуларыны юсюнден басмалонган материалланы сиз бир башха изданида табаллык туюлмосе.

Алайды да, жазылыуы, билеклик этигиз кесигизни газетигизге!
Газетте почтаны битеу белюмлеринде 23 декабрьге дери жазылырча боллукъду. Жазылууну багъасы алты айгъа 801 сом бла 72 копейкади.
Изданиябызгъа интернетде бу адресине <https://podpiska.pochta.ru/press/> ачып, ол магъаналы жумушу алай тамомларгъа да боллукъду.

«Заман» газетни редколлегиясы.
Бизни индекслаб = П5398

Соруу 2 бет

«Ол хар таулу юйюрге жалаңда ахшылыкълар келтирликди»

«Заман» газетте жазылуу бара турады. Ол тарыхыбызны ачыкълугъа, маданиятыбызны бла адабиятыбызны айнытугъа, тилибизни, адет-гелерлигибизни сакълугъа кесини тийишли юлюшюн къошсады. Дагъыда жаш теллоно ахшы юлюшлеге юретиуну, ол адепли, окутуу, хунерли болуп ёсуоно баш борчуна санайды, дайым къайгысын кереди. Аны ана тилде чыккъан жаңгы газетибизни керти окуучулары да анга шагъатлыкълар этедиле.

ПАРЛАМЕНТ

Аурууну тохташдырыу, андан багъыу амалла да игиленгендиле

Тюлене КЪМР-ни Парламентини Урууну, социал политика эм саулыкълу сакълуу комитетини басламчылыгы бла «КЪМР-де жорек-къан тамырла хирургия бёлюмде бийик технологиялы эм энчи медицина болушлукълару бериу» темагъа «Тегерек стол» къуралгъанды.

Аны ишине Парламентини спикери Татьяна Егорова, аны орунбасарлары Жанатайлы Салим бла Мурат Карданов, КЪМР-ни Башчысыны законла чыгъарыу органдан эм судде келечиси Мадина Дышекова, саулыкълу сакълуу учреждениланы башчылары къатышхандыла. Аны профилли комитетни таматасы Хусейн Кажаров бардыргъанды.

Ол, тобешиюно ача, созюлген тема артыккъа магъаналы болгъанын чертгенди. «Республикада аурууланы хатасындан ауушханлары 36,7 проценти инсульт, инфаркт, тромбозболуу, тромбоз денгенича аурууладан къыйналгъандыла. Аны себепли республикалы эм федерал власть органдыу жаңы бла медицина болушлукълу къурауугъа баш магъана береди», – дегенди эмда жыйылгъанланы аныкъ ушакъ бардырып, кемчиликлени ачыкъларгъа, аланы тамамлаууну

жолларын белгилерге чакъыргъанды. Татьяна Егорова уа жорек-къан тамырлары ауруулары адам билмей, сунмай тирге боллукъларын, алай эсе уа, медицина болушлукълару игилендириуге энчи эс бургулгъанын чертгенди.

– Медицина учрежденияла, власть органды аланы профилактикасына артыккъа улуу магъана береди. Алай, жарсынугъа, аладан ёлгенлени саны улууллай береди. Аны себепли багъыу мадарланы битеу жууалгъа органды бирге келиши тамамларгъа тийишди, – дегенди спикер.

Татьяна Борисовна ахыр жылда да жаңы бла болум биле-биле игиленгенине эс бургъанды. Ол а диагностика бийик даражада бардырылгъаны, медицина болушлукълу качествосун тюрленгени бла байламлыды. «Анга уа бауруну химиозболуасы жаңы бла Кардиология диспансерде бардырылгъан бийик технологиялы операция да шагъатлыкълар эте эсе да, аны билим бериуну бу бёлюмюнде ишлегиле усталыкълар казырылыгы, ишни къурай, коллектив бла жарашыуу бола билгени ючюн хурметлейди», – дегенди.

Кенгешде баш докладны саулыкълу сакълуу министр Рустам Калибатов этгенди. Ол билдиргенича, жорек-къан тамырла аурууланы багъуу республикада төрт медицина учрежденияда бардырылады: Республиканы клиникалы болницяда, Кардиология диспансерде, Диагностика арада эмда Районла аралы кеп функциялы болницяда.

– Инфаркт миокардадан къыйналгъан, кардиостимулятор салдырырчъа керекли саусула Кардиология диспансерге жетдириледи. Мында алагъа энчи эмда бийик технологиялы болушлукълар хар кюн да бериледи. Рентгендодаскулярный операцияла уа Республиканы клиника болницяда Къан тамырла арада бардырыладыла. Аны хайырдан а республикада сакъят болгъанлары саны азайгъанды, – дегенди министр.

Диагностиканы эмда саусуланы медицина учреждениялагъа ашырууну игилендирир мурат бла теле-ЭКГ системни синдириледи. Ол а диагностиканы даражасын игилендирирге онг береди. «Бюгюннюкде Кардиодиспансерде берилген медицина болушлукълу кенгертиуну онлары созюледи. Ол санда бийик технологиялы операцияла бардыруу жаңы бла», – деп белгилегенди министр.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Оноу

Айбат назыла шахарны жасарыкъдыла

Жаңгы жыл жууукълашып келеди. Быйыл ол байрамгъа Нальчикни жасау, алгын жылладан, кенг боллукълу туюлдо. Ол а ахчаны алууну юсюнден оноу этилгени бла байламлыды. Аялгъан ача Къабарты-Малкъардан барып, энчи аскер операциягъа къатышханлагъа болушлукълу къыратылгъанды.

Андан сора да, юкнорте бардырмагъа. Фейерверкде да жандырмагъа оноу этилгенди. Болсада, нальчикчиле байрамсыз къалыкъ туюлдо. 15 декабрьге республиканы ара шахарында 25 назы терек жасалып соелликди. 17 декабрьде уа Къабарты-Малкъарны Келишимни майданында орналгъан баш назы терегинде чыракъла жаңарыкъдыла.

Нальчикде 15 декабрьден башлап шахарчыла назыла сатхан базарлада айбат терекчилени алгъыра онг табарыкъдыла. Алай базарла Абхазия майданды, Неделин орамда, республикалы ипподромда да ачылгъандыла.

Эсепле

Статистикагъа ышаныу ёсерча

Бизни жашауубузгъа информатизация терк кире баргъанын аныглап, къырал эсеплеу бла кюрешген органды жаңгы технологияланы хайырлануугъа улуу магъана береди. Ол статистика информацияны тынглы, аныгълашынуулу кертюзюрге, сора дагъыда толуракълар тинтирге болушды, дегендиле къырал статистика службаны СКФО-да управленийында.

КЪМР-ни Правительствоусуну Председателини биринчи орунбасары Сергей Говоров къатышып баргъан кенгеште къырал власть органдыны толу, тынглы эмда тоз статистика информацияла бла жалчытууну юсюнден селешингенди. Жыйлыуугъа регионну промышленность, энергетика эм сауыу-алуу министры Шамил Ахубов, цифралы айныуу министры Ислам Ашхтоев, эл молк министры экинчиси Чеченлы Ислам эмда табигъат байлыкълар эм экология министры орунбасары Мурат Алхудов да къатышхандыла.

Шимал-Кавказстатны башчысы орунбасары Шамил Гашова бла бу ведомствону КЪМР-де бёлюмюно таматасы Джалпунаны Жаннета да селешинди анда. Аурка Гашова статистика кёрюмюнден чыгъарыу амалла бла шагъырейдендириди, жыйылгъан информацияны хайырлануучулагъа къалай жибергенлирин, бу ишни игилендириу жаңы бла не зат этилгени да билдиргенди. Айтханына кере, аны хайырландан статистика информацияны качествосун иги бола барады, анга ышаныу да кючленеди.

УЛБАШЛАНЫ Мурат хазырлагъанды.

Устапа 2 бет

Бизни жашларыбыз бла къызларыбыз, бирсиледен артыкълар, тутхан ишлеринде бет жарыкълар, хурметли да болсала – ол шартха барыбыз да келленеде. Нальчикни сабий садларында, мектептеринде таматалыкълар этгенлерибиз да бардыла аланы арасында. Аладан бири уа Къадырланы Аминады.

Ол шахарны къыркъ тогузууну номерли садигине алыкъа беш жылны ичинде башчылыкълар эте эсе да, аны билим бериуну бу бёлюмюнде ишлегиле усталыкълар казырылыгы, ишни къурай, коллектив бла жарашыуу бола билгени ючюн хурметлейди.

«Жетишимбизни мурдору ата-анала бла байламлыкъланы къурауду»

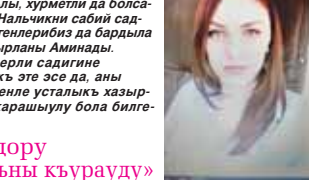
Устапа 3 бет

«Намыс» кенгереди, жаңгырады

«Намыс» республикалы реабилитация араны мекамларындан бири бу кюндеде эшиклерин ачкъанды. Эки отууну хар биринде да унууруула, тешек керекле, терезе жабылда, шиттикле, кюйозле да жаңгыдыла.

Ачыгыу 4 бет

«Намыс» республикалы реабилитация араны мекамларындан бири бу кюндеде эшиклерин ачкъанды. Эки отууну хар биринде да унууруула, тешек керекле, терезе жабылда, шиттикле, кюйозле да жаңгыдыла.

Ачык ушакъ

Казбек Кокоев республиканы белгили спортчулары эмда тренерлери бла тубешгенди

КЪМР-ни Башчысы Казбек Кокоев республиканы белгили спортчулары эмда тренерлери бла тубешгенди. Жыйылыу Нальчикде универсал спорт комплекси атында. Ачык халда барган ушакъны кезиуеюде физкультура бла спортта жетишимле, кемчиликле да сюзюгенди.

Тубешуеюе КЪМР-ни Парламентини Председатели Мурат Карданов, КЪМР-ни спорт министри Ислам Хасанов, КЪМР-ни жаш тѳлюно ишлери жаны бла министри Азамат Люев, КЪМР-ни Парламентини Физкультура, спорт эмда туризм жаны бла комитетини таматасы Арсен Баргунов, спорт школаны башчылары, олимпиадалы чемпиоуна, Россейни жыйымдык командаларына кирген спортчула да кыатышандыла.

Республиканы оюнуучу бу тубешуеюе келгенни хар бири да регионда спортну айнытууга ачкы кыйын салгыларын чертгенди. «ФФ-ни Президентини Владимир Путини социал жананы уллу эсе бургананы, миллет проектине да хайырында спорт бла корширча онгла игиле не бардыла. Арт юч жылны ичинде республикада спорт комплекс хайрыларныгъа берилгенди, дагыда бир уллуучу курулушу бошала турады», - дегенди ол.

Белгиленгенча, физкультурага бла аспамлы спортха ахшы онгла кыуралгъанлары себепли саулыклу жашау этуино сайлагъаны саны да өсгенди. Тубешуеюю кезиунде тренерлени иш хакларыны юсюнден да сазгынылганды. КЪМР-ни Башчысыны буйругу бла аяны айлыкларына кыошулганды. Къырал казна ууржениланы тренерлени иш хаклары усталаны айлыкларыны елчелерине жетирилгенди. Ол 2021-2022 жыллада орта эсеп бла 18,5 минг сомдан 26,5 минг сомга деги өсгенди. Ушакъга кыатышхана тренерлени бла спортчулары хакшыларын эмда

хорламла ючюн саууга халда тѳленген ахяны етменин да кѳюре бардуру тѳзге санатгъандыла. Анга керекли ырыкыны 2023 жылны бюджетинде белгилерге мурат этиледи. Спортчула да кеслерини оюмларын айтхандыла. Ала этген башламчылыклары араларында тушуу жаны бла спорт араны курулушу, спорт школлагъа жюргенелени эришулеге элитрча транспорт бла жалчытуу, адаптациялы спортну айнытуу, санларын да кыуялары болгъанлагъа спорт секцияла куруу да бар эдиле. Кыуялыклары болгъан сабийледен жетиси

Россейни адаптациялы спортдан жыйымдык командалына киргенлери да юлголе келтирилгенди. Казбек Кокоев ол башламчылыклары дурус кѳргенди ала аяны сюзере буюргъанды. Республикада спорт жарууны буютун кѳп куруу юсюнден да сѳлешингенди. 2021-2022 жыллада спорт бла байламлы 200-ден аспам иш бардырылганды. Ала ба башха регионладан келип кыатышхана Къабарты-Малкъарда болгъан спорт-туризм онглага бийик багъа бергенди. Республиканы солуу жерлеринде кыонакъ юйleri

бла спорт комплексе куруурага керек болгъаныны юсюнден да айтылганды. Казбек Кокоев битеу оюмлагъа кѳре мадарла этилликлери, ол санда федерал эмда регион программала да хайрыланлыклары чертгенди. «Физкультура бла спорт - саулыкну кючлендируу бла кылаймы, кыралыбызны алга элитрж жаш тѳлюно юретиуге да себеплик этеди», - дегенди ол.

Спортну келечилери КЪМР-ни Башчысына былай магъаналы тубешуу эмда регионда спортну айнытууга уллу эсе бѳлгени ючюн жюрек ырызлыклары билдиргенди. Къабарты-Малкъарны оюнуучу уа республиканы спортчулары араларында энчи аскер операцияга кыатышурга кеслери ырызлыклары бла баргъанла да кѳп болгъанларын эсертгенди. «Ала кѳп миллети кыралыбызны сейирлерин кыралыбызны кочлерин аймай кыруулайдыла. Борчларын бет жарыкты толтуруу, сау-саламат кыайтырлары сыйгеними билдирем», - дегенди Казбек Кокоев.

Ахырында республиканы Башчысы тубешуеюе кыатышханага магъаналы ушакълары ючюн ыспас этгенди, спортчуларга бла тренерлерге жангы жетишимле, буютун уллу хорламла тежегенди.

КЪМР-ни Башчысыны бла Правительствосуну пресс-службасы.

Соруу

«Ол хар таулу юйюрге жаланда ахшылык келтирликди»

«Заман» газетте жазылуу бара турады. Ол тарыхыбызны ачыклагъа, маданиятыбызны бла адабиятыбызны айнытууга, тилибизни, адет-тѳрлерибизни саклаууга кесини тийишчи юлюшюн кыошады. Дагыда жаш тѳлюно ахшы юлголеде юйретуно, ол адепли, окуулу, хунерли болуп ѳсуноно баш борчуна санайды, дайым кыайгыбызны кѳредди. Ала тилде чыкъган жангы газет-бизни керти окуучулары да анга шагъатлык этедиле.

МОТАЙЛАНЫ Сафият - «М-Видео» сатыу-алуу араны ишчиси.

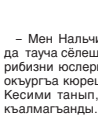
- Мен Хасанида жашайма, а нам 16-чы номерли мектепде ингилез эмда немис тилден устазды, анан Владимир э инженерди. Юйюбеюе «Заманга» жаздырмай бир жыл да кылаймыдыла. Атам, а нам да ишден бош заманларда газетни окумай да кылаймыдыла. Бир сейир материал болса неда биз таныган адамны юсюнден жазыла, бизге да айтадыла. Халкыбызны адет-тѳрлерини кюслеринден буютун бек окургъа сюзедиле, оюмларын билдиредиле.

ТОЛБАЙЛАНЫ Алий - сатыу-алуу араны ишчиси.

- Атам Магомед, а нам Аминат бла Нальчикде жашайма. Ала эксин да «Балкрия» фольклор этнография ансамбльде кѳп жыллыны тѳпсегенди, аны себепли сабий заманым да театрда етгенди. Озѳюсю, «Балкрияны», Курийиланы Къайсын атлы малкъар кырал драма театры да бек сюием. «Заман» газетге уа атам жаздырмай. Кѳн деленде кѳп жуукъларыбыз аны сыйоп алгъанларын да билеме. Мен «М-Видео»-ишлейме. Эрттенкиден ингрге дери бош заманым жазуу. Анга да кырамай, газетте сѳзберге, суратлагъа кыаргъа сыйоучуме.

ОСМАНЛАНЫ Фатима - уллу сатыу-алуу араны ишчиси.

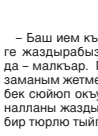
- Мен Нальчикде жашайма. Юйде не заманда да тауа сѳлешибди. Жазуучуларыбызны, поэтирибизни юслеринден тулу билмей эсем да, тауа окургъа юрѳюшме. А нам Хасанида жашайды. Кесими танып, ол «Заман» газетте жаздырмай кылаймыды.

АХМАТЛАНЫ Фатимат - аптекачы.

- Биз «Мирныйде» жашайбыз. Аппам, жаннетли болсун, миллет газетибизге жаздырып турганды, бусагъатда уа ынабыз аяны ады. Москвада ишлейме. Юйюбеюе барып кыайсам, «Заман» газетни бир неччасын алып келиучюме, малкъар тилде чыкъган китлапым да биргемди. Бош заманымда отуруп окуйма.

АХМАТЛАНЫ Жулдуз - УФСИН-де врач-нарколог.

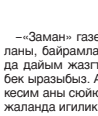
- Баш име къабартылды, ол себеден эки газетге жаздырабыз - бири къабарты тилде, башхасы да - малкъар. Газетни толтуулу окуп чыгаргъа заманым жетмейди, алай бир бир материалла уа бек сюйюп окуйма. Сабийлеге «Нур», «Нур» журналны жаздырабыз. Ала ба эки тили да билриге тил торлю тыйгыч салмайбыз.

Зита КАБИУОВА - «Культура ру» араны директору.

- Биз къабарты эмда малкъар тилдеде чыкъган газетлени дайым жаздырабыз. Нек дегенде, ала тили, маданияты бла адабияты айнытууга, адет-тѳрлени саклаууга себеплик этгендерин дурус билебиз.

МАКОЕВА Люоза, Семенланы кызылары - Мадагиди Фридуу таматасы.

«Заман» газет бизе бола туруу кыайлыбызны, байрамланы, башха ишлени юслеринден да дайым жазгъанлай турды. Аны ючюн анга бек ырызайбыз. Анга жаздыргъан да этебиз. Мен кесим аны сыйоп окуйма. Ол хар таулу юйюрге жаланда игилек келтирилгени ийнама.

ЖАБОЛАНЫ Фатимат - аш жаздыруучу.

-Биз шахарда жашагъанлыкыга, юйюбеюе ала тилибизде сѳлешибди. Сабийле тауа иги билир ючюн, гитче заманларын «Нур» журналны жаздырып турганды. «Заман» газетни да алмай кыоймайбыз. Халкыбызны былай газети болгъанына кыуанабыз.

Соруну ХОЛАПАНЫ Марзят бардырганды.

Жалчытыу

Тири кыармашыууну хайыры
Май районда «Россети Северный Кавказ»-«Кабалэнерго» биригиюне бѳлюмо бюгюнлюкде 15 минг абонетини эм 715 организацианы энергюкюк бла жалчытады. Быйыл онбир айгъа энергюкюкне ючюн тѳлѳк ючюн тѳлѳк уени 98 процентини жыйгъанды. Алай бла хайырлануучулары барында да 244 миллион сом жыйылганды. Ол билтюр бу заман бла тѳлѳшдиргенде, 100 миллион сомга кѳпюду. Жамат уа тири аныгъатуу иш бардырылганыны себеплиден абонетлени аспамсы ток

Аурууну тохташдыруу, андан багъуу амалла да игиленгендиле

Ахыры. Алы 1-чи бетдеди.

Энчи кардиология комиссианы жыйылыуларыны юслеринден да айтылды ол. Алада уа артыкда кыйналгъан саузаланы болумлары, диагноз салганды келишмелюк сюзюледиле. Саузаланы федерал клиникалагъа бийик технологиялы болушукъ алыр ючюн ашыруу соруулагъа да кыралды. Мыйны кван бла жалчытуу системалары бузугъанланы багъуу да бийик даражада кыуралгъан чертенди министр. Ол жаны бла медицина жумушла Республиканы кван тамыр арада эмда Прохладныйни клиника больницасында энчи бѳлюмюне тамамландыла. Регион кван тамыр арада мультисциплинар къауум ишлейди. Ала врач-невролог, психолог, логопед, физиотерапевт эм башха усталыкъланы келечилери киредиле. Арада дагыда боюн тамырлагъа, мыйны аневризмасына операцияла да этиледиле. Рустам Калибатов айтханы

ныча, медицина ууржениланы биринчи бѳлюмлери барысы да МРТ бла жалчытъланылды, ол а багъууны хайрысы мадарла толтурмазга онт бередди. «Томографла биринден кыалгъанлары барысы да жангыртылгъанлары айтырга сюием. Ол а диагностиканы игилендирге онт бергенди. Дагыда айтырдым, Регион кван тамыр арада, медицинаны биринчи бѳлюмлеринде да мыйыларын кван бла жалчытуу системалары бузугъанланы эм аяны жуукъларын юйретуу школла ачыгъандыла», - деп кыошханды ол. Быйлыны 11 айны ичинде уа республиканы медицина организациаларында минген аспам бийик технологиялы операция бардырылганды, ОМС-ни программаларыны чеклеринде бийик технологиялы болушукъны тизмеси кенгертилгенди. Ол санда аортаны багъуу жаны бла мадарла да синдирилдиле. Жыйылууда КЪМР-ну медицина факультетини го-

спитальный хирургия жаны бла кафедрасыны таматасы **Ахмед Асланов**, Кардиология диспансерини баш араны **Герман Докшоков**, Регион кван тамырлары араны оюнуучусу **Заурбек Кожаев** да сѳлешгендиле. Ала медицина ууржениланы врачлары бардыргъан жумушланы, аурууны профилактикасы жаны бла мадарланы юслеринден айтхандыла. Докладчылагъа соруула кѳп болгъандыла. Татьяна Егорова жюрек тебиу ауруу бюгюнча кенг жайылгъаны белгилеп, радиочастотны абляция амалны синдириуюн онглагы юсюнден билриге сюйгенди. Бюгюнлюкде уа саузаланы Москвага бла Астраханга ашыргъа тошеди. Герман Докшоков айтханыча, специализисте болса, ала оборудование болса, аны кесибизде берирге болушукъ. Жюрек ауруулары болгъан кыагъанлыкъла болушукъну юсюнден да баргъанды сѳз. Рустам Калибатов айтханыча, бу проблема кѳп кере сюйгенди. Алай бюгюнлюкде да

республикада ол жаны бла медицина болушукъ берилмейди. Ол а федерал клиникалы диспансерини, саузаланы санын эсге алып, кыагъанлыкъланы кардиохирургиясы жаны бла арала ачу хайрылы болмагъаны айтхандыла бла байламдыла. - Бизни республикага аллай ауруулары болгъан сабийлени замандыла ачыккылап, аяны федерал саулык сакъюм уурженилалагъа ашыруу магъаналды. Тишируу сабийден ауругъан кезюде диагностика бизде бийик даражадады, ала федерал аралагъа ашырылдыла, - дегенди министр. Жюрек-кван тамырлары ауруулары жаш болуп баргъанларыны, ол а аш-суу-сум стрессе бла байламлы болгъаныны юслеринден да айтхандыла. Кван тамырлары аурууларын ачыккылап жаны бла хайырлы методикаланы юслеринден да баргъанды сѳз. Месликте брахиоцефальный артерияланы УЗИ-ни бардыруу магъаналы болгъаныны айтуп, 40 жылдан

сора хар инсан да кылгъа эки кере бу титилуени бардырыруу кереклисин эсертгенди. Докладчыла сюзет, Мадина Дюшекоева депутатланы жюрек-кван тамырлары аурууларын багъуу соруууну дайым да сюзгенлери ючюн ырызлыктын айтханды. «Ахыр жыллыны кытыгыгына кырамай, медицина болушукъ беруу бийик даражада бардырылды», - дегенди ол. Татьяна Егорова уа медицина солуу, байрам кюн деп кырамай, борчларын бийик даражада толтургъанлары ючюн ырызлыктын айтханды. Ол республика коронавирусу багъуу кыуралгъанына кѳре кыарла алчы регион болгъаны белгилеп, бу жетишим бла да алгышлагъанды. «Саулык саклауу система оборудование бла жалчытылынгананы, специализистени билимлери кѳре алчы болуруна бек ышанма», - дегенди сѳзюно ахырында.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Жандауурлыкъ

Къолгъа бирлешип алыннган огуурлу иш

Ангъаракъда Герпегежде кѳн сабийли ана аушханды - Амина Танова. Баш ыси Текуланы Ахматды. Тѳрт сабий андан ѳсѳс кыалгъанына тукуым,

жуукъ-ахлу, битеу эл да бек жарсыгъанды. Алай ажалгъа не мадар. Болсада саулагъа уа жашаргъа керекди. Сабийлини тургъан жерлери тактыр эди. Аны эсге алып, элли администрациясыны башчысы Позеланы Ибрагим, иймамы Бѳююланы Хаким эм дагыда къауум адам кыошулу, ахча жыйып, сабийлини жашагъан жерлерине ремонт этер ахылгъа келгендиле. Бу иште болушурга сюйгенне кѳп болгъандыла. Кыруу тукумну адамларыннан, эллиледен сора да, къабартлы жуукълары, башха тыш адамла да. Бир аз ахча жыйылганды, Ибрагим бла Хаким жангыдан келишип, эски журтка ремонт этгенден эсе жангы юй ишле берир ахылгъа келгендиле. Сора озган айны ал кюслеринде техниканы келтирип, журт ишлендик жюдени тѳзедирип, мурдор ташла салынчык жерлени кыаздыргандыла. Ол ишни Биттирланы Расул этгенди. Гайыланы Алты уа машинасы бла мурдор ташланы орнатырга болушханды. Бюгюнлюкде юйно мурдор салыннганды. Кыабиргъалары кыаланып бошала турады. Ол ишлени тамамлагъаныла уа - къырандашла Османланы Жамал, Камал, Муса, Махидини Харун, Суукъулу, буюсудунды деп къарамай, къадалып ишлерин бардырадыла. Бригадирлери Уяналаны Харун а дайым кыурулуш материалла бла жалчытхаллай турады. Бу кюнде юйно къылау ишлери бошалыкъанды. Андан сора башы жабылыкды, эшик-терезеси орнатылыкды. Ол ишлеге да материаллары жазыдыла, ишчиле да кезуилерин саклап турадыла. Уяналаны Харун айтханага кѳре, юйно ичине жы-

лыу да тартылыкды. Кысыа айтханда, хар иши да тамамланып, адам ичине жашап тебирерча этилип, сабийлини кылараны алай берилдик. Халкы бирлешип къолгъа асып, эшик-терезеси иш жюкду. Суу болуруна герпегежиле, ала ба болушхана да, бу юйюрге керек конлеринде билеклик этгенде.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

Бизни корр.

Конференция

Миллет тилини эмда маданиятланы саклау бла айныты бусагат заманда бек маганалы ише саналады. Статистика билдиргенге кере, ана тили билгенлери, анда сөлөшкөнлери саны жылдан-жылга эс боза барды. Бююмдүк ол тилини жокоткон тамгалар кете барганчалар кыядор, жангы төлөле ана тиллеринде сөлөшкөнлери да саны таркыды. Ол болуму тинти, илгендирги жаны бла торло-торло коммиссала, тегерек столла, комитетте, башка жамаат биргиуле кыралдыла, ол-бу ише этиледиле. Болсада ол затла уллу себеплик болдурадыла деп айталмакты. Миллет тилли билерик эс заманга эс бөлөндү, алай а эс адам саны халкыгаз тили, миллет энчиликлери да сакларга кыйындан-кыйын болуп барды.

Бу кюнде Кырачай-Черкес Республикада Кырачай шарада ол жаны бла «Бел миллетти кыралдыла ана тилини саклау эм айныты» ана тили кыйгылары эм онглари, аны юсюнде регион саясатны бегимлери толтуруу» деген ат бла регионла аралы илму-практика конференция барганды.

Ол уллу жыйылууга бизин республиккадан да чакырылгандыла алимле. Ол санда Социал-гуманитар институту директоруну орунбасары, тарых илмуланы кандидатты Гергаланы Хаким, Кыабарты-Малквар кыралы университеттен Отарларны Керим атлы малквар культура фондуну кулукчусу Тубейланы Светлана, СКГИИ-ни доцентти Ботталаны Мурат.

Анда айтылганга кере, хар бир тилин тозураи барууу бла бирге миллет маданиятланы тамаллары юзюле, тамырлары кырауоуз болла, башка торлоор бир затка да ушамган, терен эм бек маганалы уллу дуния кетип барды.

Кырачай-малквар тилин болумуну юсюнден докладта этгенлери араларында белгили алимлер бар эдиле. Ол санда: Москвада А.Н. Косыгин атлы Россия кыралы университетин профессору Сергей Бобришев, кырачайлылардан саясат илмуланы кандидатты, Алийланы Умар атлы Кырачай-Черкес кыралы университетин ректоруну кулукчуу болжаллы халда толтуруучу Евданы Турсултан, филология илмуланы доктору, профессор, «Синекрия» университетин Черкескоде филиалыны директоруну

Тилибизни саклаууга бла айнытыуга – энчи кыйгырыуу

орунбасары Кыраланы Зухра, абазинчилекте Кырачай-Черкесни халкылары тиллерин тинтен араны директору, филология илмуланы кандидатты Сергей Пазов, Татарстанда Кыазан Федерал университетини Прикладная семантика институтуну баш кулукчусу, филология илмуланы кандидатты Булат Хакимов эм башкала.

Турсултан Аубекирович миллет тилини саклауу эм айныты жаны бла комплекс программаланы кыраууну белгилегенди. Зухра Басханувананы докладты миллет социокультурна ишени айнуу структуралары юсюнден эди. Булат Эрстиков «Бусагатадыгы лингвистика техно-

логияла эм дунияны алгын цифралы болумда миллет тилини онглари» деген теманы ачыклаганды. Йашкар-Оладан келген Андрей Чемешев, Марий илму-илзем институту кулукчусу, «Россеиде жюроген тилле киберпространствода» деген темага сөлөшкөнди. Удмуртиядан Виталий Пронин, Ижевскде Миллет билим берүү-илзем институту кулукчусу, удмурт тилде чыккыган электрон окууу киталпаны куралуларын юсюнден айтачды.

Форуумчула эки торло семинар бардыргандыла. Кыайгылары жаны бла ООН-ну тохтамай ишин бардыргын форумуну председателини орунбасары, жер-жерде тилини саклаууну жаны бла этилге болуук ишени юсеринден тынгылы доклад этгенди. КыЧКУ-ну кырачай-малквар эм ногай кафедрасын таматасы, Филология илмуланы доктору Алийланы Тамара маданият кенглиги ана тилле кылай хайырланганлар тинтенди. Текеланы Париса уу, Тебердин биринчи номерли школуну устазы, ана тилини шондо окууда саклаууну маганалыга санаганды.

Дагыда бу форуму чекеринде «Дунияны торпеле баруунда тилле, адет-тереле, эс» деген семинар барганды. Анда бек маганалы докладладан бирин Алийланы Умар атлы КыЧКУ-ну доцентти, тарых илмуланы кандидатты Абайжан ханаларын саклаууну эм айнытыу амаллары (КыМКУ-ну Отарланы Керим атлы малквар кулутураны арасыны ишени юсюнюнде) деген темага до-

клардагы сөлөшкөнлери, абазинчилек дин арабиттарын юсеринден да сейр лекцияла баргандыла. Анда ушак халда да болгандыла сөлөшкөнлери. Алай бир он жыл мандан алгач, бир бир жазычуула, поэте, устала бизин кырачай-малквар тилин бизден башка тилден кирген сөзлени кетериге керекди деп тохтаган эдиле, алау орунларына торк тили сөзлени толугу хайрланайык деп. Ол шарт да сагынылганды. Алай сөзлени бир кыуым сөзлөкөгө кийиришкен да этгендиле, алай сөз ючюн, сныф, шийир, шекти дегенча жалган сөзлени жазылган этедиле, алай аууду жюромегени орунудадыла. Бир-бир алимле орфография сөзлөкөгө окууу китала, газет, радио, телевидение тил да адамлаа изилдерине келиш мегенлери белгилегендиле. Алай а былайда кытайлык угай, ангылау керекди. Бу ише жалаанда тилин тазалыгын сактайлык деген чакырыуула этил турган азы. Бу кыйгырыуу шартта тиллерин ишени теориясына эс бургууга тийиш болганын, аны бла коореширге кергенин чертендиле жыйыдыла.

МУСКУЛАНЫ Сакинат.

Устала

«Жетишимбизни мурдору ата-анала бла байламлыкны кыраууду»

- Амина Адрахмановна, адамы кылардына иш устаклык сайларга себеплик этгенди, аны сейдиюргөле тобюгенди да болууду. Сени келендиргенге уа кимдеиле?

Сабиле бла ишлеген – ол уллу жууапылыккы изилди. Алауны сойогенге а былай ише болупкы туюкюлдү деп сунама. Аны алайгылы а мен эм алгач кесими анадан – Римма Ахматовнадан анылаганам.

Ол Бабугенде «Чынарчык» садикте отуз жылдан аслам заманын башчылык этгенди. Элини жамауындагы ыргызлык, журмет да татканды. Бююнчюле аны сынамы манга ишиде жаргандай, болуук этгеней турарды, бусагатада билим берүүдө көп зат торпене бара эсе да.

Эм алгач университетини филология факультетини немис тилге юргөткөн бөлүмюнде окуганыма, ызы бла тууган элимде онуну номерли интернатда, КыМКУда да уста болуп турганыма. Вуада ишлей, билим берүү департаментини аны сайтында садикте таматалык этерге конкурс барлыгын кереме. Аны юсюнден айтканыма, аман келгендирди. Алай бла

Бизни жашларыбыз бла кызыларыбыз, бирселден артка кылайы, туткан ишлеринде бет жарыктык, журметти да болсола - ол шартка барыбыз да келгенбиз. Нальчкини сабий садларында, мектептеринде таматалык этгенерибиз да бардыла алауны арасында. Аладан бир уа Кыабарты Аминанды.

Ол шахарны кыркык тогузунчу номерли садиге алышка беш жылынын ичинде башчылык эте эсе да, аны билим берүүнү бу бөлүмюндө ишлегенге устаклык хазыргылы, ишин кырауу, коллектив бла жарашуу бола билгени ючюн журметтейдиле. Алай ишчалары ючюн а ол РФ-ни «Кюн жарык» деген билим берүү порталыны, Нальчки шахар округуну Сырды грамоталары бла сауыгаланганды. Ол бюгон мени ушак нөтөргөнү.

уум барды. Аладан ючюсю ишени бөлүмюндө оюду. Сауай алып айтканду уа, шендо бирге юч юж жашчыкы бла кызычык жюрюйдү.

Жангы стандартланы изилдерини тиийишликке садикте саулуктары бла байламлы энчиликтери болганчыкыла да алырга борчубуз. Бююнчюле мында алай юч сабий барды.

Быйыл кийирилген ФГОС-лагы керме «Сабийлик» программа бла ишлейбиз. Алагы тиийишликке ёсөп келгенлени

ингирле, эришилде да кыраидыла. Жангы жылга хар бири кеслерини бөлүмлеринде отулану омак жасап да эришилди.

Жашчыкыла бла кызычыкыла жыл санларына керме айнууларына не керек эсе да, сөз ючюн, маданият, саулук саклауу, табийгат жаны бла дегенча - ала бизде барысы да бардыла. Торло-торло кружокла да ишлейдиле, тегерге, жырларга да юйрөндөдү.

Бизге театрладан да келепди кыонакчы, алай эсе да, юйрөткүчлөк кеслери да сахна оюнуккыла салып, алауны сабийлге кергозөдиле. Алай бла уа, алауны жалаанда буткутуп кыюмай, айнууларына, заманлары жууукту оларларды да себеплик этедиле.

Андан сора да, гитчелени музейлге элтебиз. Бу кезулетин барысында да алауны саулуктарына кырууусулук жаны бла байламлы амалла барысы да сакландыла. Аш-оубуууну юсюнден айтсак да, конузуну сайылыни терт керме аууландырдыр онубуз барды.

- Бюгончюле ата-аналаны сурамлары да өзгергенчиди. Алауны ыразы этген да тынч болмаз?

- Биз кесибизни ишибизни ата-анала ышанчыра кыраууга тиийишбиз. Ала кеслери да сабий нени жаратканын, неге эс айтканына, ата-анала сабийлерине аслам заманын бөлүргө тиийишбиз. Биз да алагы болушкы болууга, гитчелени не жаны бла да айнууларына кыйгырырга, себеплик этерге да кырууулардан келгенча ишлейрибиз.

- Бюгончю садны айнууну неде кересет?

- Эм алгач ата-анала бла байламлыкка.

клад этгенди. Гергаланы Хаким а XX ёмюрдө бла XXI ёмюрю алында малквар жамаат биргиуледе тарых эсни болууну ачыктыганды.

Болураны Аминат, КыЧКУ-ну тарых кафедрасыны доцентти, тарых илмуланы кандидатты, Шимал Кавказда жер ишеуде жюроген төрөлени юсеринден айтачды. Россейни сыйлы ишчилери кандидаты Кыоучулары Аксербий, КыЧКУ-ну профессору, XV-XIX ёмюрлерде кырачайлылары бла малкварлылары маданиятлары кылай айныганларын ачыклаганды. Хаджиланы Мадина уу, КыЧК-ни гуманитар тинти институтуну этнология эм искусство бөлүмюно кулукчусу, кырачайлылары бла малкварлылары төрели кыш ашларыны юсюнден этгенди докладды. Дагыда ана хореографияны кулутураны саклауда маганалыны, ног айыллары музыка маданиятларыны, абазинчилек дин арабиттарын юсеринден да сейр лекцияла баргандыла.

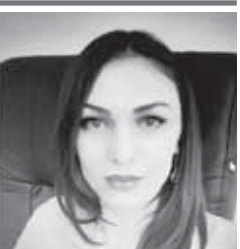
Анда ушак халда да болгандыла сөлөшкөнлери. Алай бир он жыл мандан алгач, бир бир жазычуула, поэте, устала бизин кырачай-малквар тилин бизден башка тилден кирген сөзлени кетериге керекди деп тохтаган эдиле, алау орунларына торк тили сөзлени толугу хайрланайык деп. Ол шарт да сагынылганды. Алай сөзлени бир кыуым сөзлөкөгө кийиришкен да этгендиле, алай сөз ючюн, сныф, шийир, шекти дегенча жалган сөзлени жазылган этедиле, алай аууду жюромегени орунудадыла. Бир-бир алимле орфография сөзлөкөгө окууу китала, газет, радио, телевидение тил да адамлаа изилдерине келиш мегенлери белгилегендиле. Алай а былайда кытайлык угай, ангылау керекди. Бу ише жалаанда тилин тазалыгын сактайлык деген чакырыуула этил турган азы. Бу кыйгырыуу шартта тиллерин ишени теориясына эс бургууга тийиш болганын, аны бла коореширге кергенин чертендиле жыйыдыла.

МУСКУЛАНЫ Сакинат.

Анда ушак халда да болгандыла сөлөшкөнлери. Алай бир он жыл мандан алгач, бир бир жазычуула, поэте, устала бизин кырачай-малквар тилин бизден башка тилден кирген сөзлени кетериге керекди деп тохтаган эдиле, алау орунларына торк тили сөзлени толугу хайрланайык деп. Ол шарт да сагынылганды. Алай сөзлени бир кыуым сөзлөкөгө кийиришкен да этгендиле, алай сөз ючюн, сныф, шийир, шекти дегенча жалган сөзлени жазылган этедиле, алай аууду жюромегени орунудадыла. Бир-бир алимле орфография сөзлөкөгө окууу китала, газет, радио, телевидение тил да адамлаа изилдерине келиш мегенлери белгилегендиле. Алай а былайда кытайлык угай, ангылау керекди. Бу ише жалаанда тилин тазалыгын сактайлык деген чакырыуула этил турган азы. Бу кыйгырыуу шартта тиллерин ишени теориясына эс бургууга тийиш болганын, аны бла коореширге кергенин чертендиле жыйыдыла.

МУСКУЛАНЫ Сакинат.

МУСКУЛАНЫ Сакинат.

Ала бизни, биз да алауны ангылау ишлесек, ол заманда юкюрдө, мында да сабийни ёсдорюрге, юйрөткере салынган кыйын зыраф болуук туюкюлдү.

Шендо билим берүү да алгычына болмаган билебиз. Көп зат алгач атайлар барды. Аны ючюн а, заман озу эсе, болду ден кыюмай, гитчелеге конузуну келгенин суроруга, юйрөнгөн затларны келгенирга тиийишбиз. Нек дегенде садик - ол жетишимлеге, жашауга да токоюнону бирини атаууду, башкача айтсак а, мурдору окуунады.

Билемиз, сабий садда ишлеп келгенлими эслегенге - ишлесе жюрогенчикле жамауатка, кеслерини гитчелери бла илеширге бютюн терикер юйрөндөдү. Айхай да, бу жуумуша юйрөтүчюлени юкюшлери а тоюкюлдү.

- Ишинг бла байламлы кесинги жетишимлеге от эсе насылгычына сангаз?

- Усталыгымы жараткан, сойок болла ишлей. Аны себепти уа эм алгач кесими насылгычына сангаз. Ол сезим а бютюн келгендирге, илхамлыгырга он береди, алай бла уа жетишимлеге да келебиз.

Коллективде барыбыз да тиширүлабыз. Алай жерде ишлеген а тынч болмайды. Алай эсе да, эрттенден ишгерге дери мында бирге туруп, энди бир юйрөк кийик болуп кыалганыбыз. Бир бирге билгенбизини, сынамбызды да кызыганмай, амаллага тоюноше, жангына ишлейбиз.

- Биз билгендикте, кесинг да насылгы асанас.

- Юде эси сабий өсөдиле, ала да бу садикте сойок жюрогендикле сойоктогон алауны Элина - ючючюно, Аслам а экинчи класдадыла. Жашчык, сурбулун жаратды. Кызычыг а чыгармачылык бло коореширге соеди, суратланы аруу ишлейди, теспенге да этеди.

Сабийни жюргө жараткан хуредтен тыймай, аны бютунда айтыргы жанына себептик этерге керек сунама. Ала хар бири да арда уллу хурджикле, жычыла дегенча болуп кыалмасала да, не жаны бла да ангылаулары кенгереди эмда окууган, ишлеген жерлеринде жамауат арасында билгилми, окуулу, жетишимли да болдыла.

Ушакны МОКТАЛАНЫ Зухра бардырганды.

Адабият ингирле

Жюреклени жылытхан эсгеруле

Алгарыгда Нальчикде Кыулийланы Кыайсын атлы орамда китапканада Кавказ жазычулары клубуну Кыабарты-Малкварда бөлүмюно кезиюле жыйылуу болганды. Ол Кыулийланы Кыайсынны 105-жылгылына аталганды. Анда сөз поэти жашуу, чыгармачылык жолларыны юсюнден барганды.

Тобешиюно бөлүмюно таматасы, жазычу Османланы Хыиса ахананды эм бардырганды. Ол бу жыйылууга келгенге экинчи поэти сойген чыгармаларына эс бурлукарлыны эм аны бла тобушулени эсгериклери чертенди. Алай бла Хыиса кеси уа алгын жылда Долнинске «Туркенистан» саторириде ишлеген кезиюнде ары Туркенистандан бир ненча аттары айтылган артисте келгенлери эсине тоюоргенди. «Ала Уштууга солурга барып, анда Кыайсынны намуларын окуп, жалаанда былай жанет жерде туурарык эди уллу пост деп эсере эдиле Кыулий улуну», - дегенди Хыиса, ол кыуанчык конюлени юсюнде кыонакчыла халарлай.

- Москвада окууган заманында, бизге Белпайланы Мугалип келеди. Кыайсын арууп, мында болындады, анга барыпкы дейди. Сора барбазы ары. Ол керти да кыйналып тура эди. Болсада бизге бет жарыкты тобуеди. Хар бирибинчи сорду. Биз кете туруп, ашыра да чыккыган эди, - дегенди Светлана Алмасова уу. Андан сора ол белгили кыабартыла назмуу «Зовут меня в Балкерию» жырын сөзлери жазган Инна Кашежеваны Кыайсыннга эм Малкварга атаган намуларын окууга барганды.

Биз бла Абайланы Сакинат сөлөшкөнү. Ол Нальчкина башкы багытыла назмуу «Зовут меня в Балкерию» жырын сөзлери жазган Инна Кашежеваны Кыайсыннга эм Малкварга атаган намуларын окууга барганды.

Биз бла Абайланы Сакинат сөлөшкөнү. Ол Нальчкина башкы багытыла назмуу «Зовут меня в Балкерию» жырын сөзлери жазган Инна Кашежеваны Кыайсыннга эм Малкварга атаган намуларын окууга барганды.

МУСКУЛАНЫ Сакинат.

Пенсия фонд

Социал болушлукну – тынч амал бла

Быйыл сакаттыкты бла байламлы төлөнгөн страховый эм социал пенсияла заявлянысы тохташдырылгандыла, башкача айтканды, адамлага ачкаларын алып ючюн Пенсия фондуну клиент службаларына барырга неча кыагытланы жарырга керек болмаганды. Битеу даныйлини фонд Сакятланы федерал реострдинден бла аны кырауунда болган документлени алганды. Алай бла быйлыны он айны ичинде бу амалла 1427 инсанга сакаттыкты бла байламлы ачка төленил башланганды.

Сакаттыкты бла байламлы страховый эм социал пенсияны беруюно юсюнден онуну этгенде медико-социал экспертизаны бюрсундан келген информацияга кыралганды. Ол жуумуш тамамлауга беш ишчи кон берилди, андан сора инсанни кырал жуумушланы порталында энчи кабинетини неча почта бла пенсия төленил

Жууапланы терк табарча

Россейни Пенсия фондуну реформада бөлүмюндө көп каналлы «исон» телефонну шлейди, аны номери: 8-800-600-01-84.

Орта эсеп бла бир айны ичинде ача соруларгы бла алты мингден аслам адам сөлөшкө. Операторла борчу халда пенсия эм социал

МУСКУЛАНЫ Сакинат.

ол эришилде биринчи жер алама да, бери ише тохташамса.

Ол кезиде сабий сад жыйырма ючюночю школуну боюуууунда эди. Аны директору Макаыланы Аситт Борисовна да манга бу ишени эбине токоюнорго болушкы этгенди, суу болсо. Ол иги кесек заманын алтымыш ючюночю садикте башчылык этип турган эди да, ашчы сынамы да бар эди.

- Бюгончю садда иш ёсөп келгенли сабийликтери жуууклуу этерге кыралымды? Ол затка көз кырамын кылайды?

- Бизни садикте бусагатада онбеш кыабарты

башлангырыгыны юсюнден билдирүү жиберилди. Ары дери адам бир торло төлөу алмаган эсе, ачка кылай келгенин сайларга керекди (почта бла, банк карталга). Аны юсюндөн заявляныны онлай халда prf.gov.ru, gosuslugi.ru сайлары жарырга керек болмаганды. Битеу даныйлини фонд Сакятланы федерал реострдинден бла аны кырауунда болган документлени алганды. Алай бла быйлыны он айны ичинде бу амалла 1427 инсанга сакаттыкты бла байламлы ачка төленил башланганды.

Сакаттыкты бла байламлы страховый эм социал пенсияны беруюно юсюнден онуну этгенде медико-социал экспертизаны бюрсундан келген информацияга кыралганды. Ол жуумуш тамамлауга беш ишчи кон берилди, андан сора инсанни кырал жуумушланы порталында энчи кабинетини неча почта бла пенсия төленил

Жууапланы терк табарча

Россейни Пенсия фондуну реформада бөлүмюндө көп каналлы «исон» телефонну шлейди, аны номери: 8-800-600-01-84.

Орта эсеп бла бир айны ичинде ача соруларгы бла алты мингден аслам адам сөлөшкө. Операторла борчу халда пенсия эм социал

МУСКУЛАНЫ Сакинат.

МУСКУЛАНЫ Сакинат.

